

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **P. H.**, zastoupený zákonnou zástupkyní Ing. J. H. dále zastoupený Mgr. Eduardem Benešem, advokátem se sídlem Na Rozcestí 1434/6, Praha, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, zastoupený Prof. Dr.h.c. JUDr. Janem Křížem, CSc., advokátem se sídlem Dlouhá 13, Praha 1, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2011, č. j. S-MHMP 360919/2011, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2013, č. j. 11 A 341/2011 – 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému advokátovi stěžovatele Mgr. Eduardu Benešovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 8.228 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 1. 9. 2011, č. j. S-MHMP 360919/2011.

Žalovaný tímto rozhodnutím potvrdil rozhodnutí ředitelky Mateřské školy v Praze 4, Na Příčné mezi 186, vydané podle § 34 a § 165 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jímž stěžovatel nebyl přijat do mateřské školy. Ředitelka mateřské školy své rozhodnutí odůvodnila tím, že stěžovatel v souladu s § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, nepředložil potvrzení od praktického lékaře pro děti a dorost o pravidelném očkování či potvrzení o závažných důvodech, které jeho očkování neumožnily.

Městský soud v Praze předně připomněl, že podle § 34 odst. 5 školského zákona je při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. Tímto předpisem je právě zákon o ochraně veřejného zdraví, podle jehož ustanovení § 50 mohou jesle nebo předškolní zařízení přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Při posouzení námitky stěžovatele, že úprava obsažená v zákoně o ochraně veřejného zdraví je v rozporu s úpravou obsaženou v Úmluvě o lidských právech a biomedicině (č. 96/2001 Sb. m. s., dále jen „Úmluva o biomedicině“), odkázal Městský soud v Praze na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2006, č. j. 5 As 17/2006 - 66, č. 969/2006 Sb. NSS. Nejvyšší správní soud zde konstatoval, že ukládá-li § 46 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví fyzické osobě povinnost podrobit se, v prováděcím právním předpisu upravených případech a termínech, stanovenému druhu pravidelného očkování a v odstavci 2 odpovědnost zákonného zástupce za splnění této povinnosti osobou, která nedovršila patnáctý rok věku, činí tak z důvodu ochrany veřejného zdraví. Úmluva o biomedicině v čl. 26 bodu 1. připouští omezení výkonu práv a ochranných ustanovení v ní obsažených, která jsou stanovena zákonem a která jsou, mimo jiné, v zájmu ochrany veřejného zdraví nebo ochrany práv a svobod jiných. Povinnost podrobit se ve stanovených případech pravidelnému očkování je stanovena zákonem, přičemž na základě jeho zmocnění v § 108 odst. 1 vydalo Ministerstvo zdravotnictví prováděcí předpis – vyhlášku č. 439/2000 Sb., o očkování proti infekčním nemocem. Za správnost vyhotovení: této situace nelze dojít k závěru, že Úmluva o biomedicině stanoví něco jiného než zákon, protože Úmluva úpravu obsaženou v zákoně nevyklučuje, ale naopak ji připouští. Městský soud v Praze proto uzavřel, že pokud správní orgány ve věci stěžovatele postupovaly podle zákona o ochraně veřejného zdraví, nelze jejich postupu vytýkat nezákonnost. Rozhodnutí žalovaného není podle názoru Městského soudu v Praze ani v rozporu s články 15 odst. 1 a 16 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Městský soud v Praze má za to, že došlo pouze k omezení výkonu těchto práv v souladu s článkem 16 odst. 4 Listiny v uvedeném rozsahu na základě zákona, který sleduje vyšší cíle, a to ochranu veřejného zdraví. Je tak v souladu s článkem 31 Listiny.

Městský soud v Praze dále v postupu žalovaného neshledal namítané prvky formalizmu a jednostranného výkladu právních předpisů, žalovaný postupoval tak, aby zjistil skutečný stav věci. Formulačně nepřesné a nepřilíh zdařilé (ať již v důsledku zásahu kohokoli) vyjádření praktické lékařky pro děti a dorost doplnil o zcela jednoznačný a nezpochybnitelný údaj o tom, že stěžovatel nebyl podle záznamů v dokumentaci praktické lékařky ke dni 1. 9. 2011 povinně očkován. Tato skutečnost byla zásadní pro rozhodnutí žalovaného i pro rozhodnutí soudu v řízení o podané žalobě.

pokračování

Stěžovatel dále poukázal na nesprávnost ve výroku napadeného rozhodnutí týkající se data podání odvolání. Žalovaný rozhodl o odvolání stěžovatele ze dne 22. 7. 2011, podle stěžovatele byl však povinen rozhodnout o odvolání ze dne 8. 8. 2011. Městský soud v Praze zjistil, že spisový materiál obsahuje odvolání datované dnem 22. 7. 2011, které bylo elektronickou cestou doručeno mateřské škole dne 23. 7. 2011. Dále je zde založeno sdělení ředitelky mateřské školy ze dne 4. 8. 2011 o tom, že jí bylo doručeno další odvolání. Žádné podání ze dne 8. 8. 2011 se ve správním spisu nenachází, proto Městský soud v Praze neshledal tuto žalobní námitku důvodnou.

Podle Městského soudu v Praze prvoinstanční správní orgán nepochybil, jestliže poté, co mu byla věc vrácena v důsledku zrušení jeho předchozího rozhodnutí odvolacím orgánem, neoznámil stěžovateli zahájení nového projednání věci. Důsledkem zrušení prvoinstančního rozhodnutí v odvolacím řízení je totiž to, že se prvostupňový správní orgán musí znovu zabývat žádostí účastníka. Činí tak v jediném již zahájeném řízení. Městský soud v Praze dále nepřisvědčil námitce stěžovatele, že žalovaný pochybil, jestliže ve věci rozhodl, aniž se zabýval námitkou podjatosti uplatněnou vůči ředitelce mateřské školy. Soud zdůraznil, že v průběhu správního řízení nebyla žádná námitka podjatosti vůči ředitelce mateřské školy vznesena, dodatečně uplatněnou námitku nelze za námitku podjatosti považovat.

Vadu správního řízení spatřoval Městský soud v Praze v tom, že účastník řízení neměl až do vydání pravomocného rozhodnutí možnost seznámit se se spisovým materiálem, uplatňovat v řízení své námitky a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Městský soud v Praze však současně dospěl k závěru, že tato vada nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Správní orgán sice nevyvíjel žádnou aktivitu za tím účelem, aby stěžovatele seznámil s podklady rozhodnutí, zároveň mu však nebránil v tom, aby se s obsahem spisu seznámil. Skutkovým základem pro rozhodnutí věci navíc byly skutečnosti, které byly stěžovateli (resp. jeho zákonným zástupcům) známy – žádost o přijetí do mateřské školy a vyjádření lékaře. Námitky stěžovatele směřující vůči nedostatkům odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí již vypořádal ve svém rozhodnutí žalovaný, na jehož odůvodnění Městský soud v Praze odkázal. K námitce stěžovatele, že do mateřské školy mohly být neoprávněně přijaty mladší děti než on, což mohlo zakládat diskriminaci, je třeba uvést, že tuto námitku stěžovatel neuvedl v odvolání a proto na ni žalobou napadené rozhodnutí výslovně nereaguje. To však podle názoru soudu nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí žalovaného, neboť z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, jaké konkrétní skutečnosti byly – bez ohledu na přijímací řízení jiných dětí – důvodem nepřijetí stěžovatele. Žalobní námitky týkající se zveřejňování osobních údajů a jejich sdělování ve styku ředitelky školy se zdravotnickými pracovníky pak podle názoru Městského soudu v Praze přesahují rámec, v němž lze posuzovat zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Předmětem řízení nebylo poskytování či zveřejnění citlivých údajů, ale rozhodování správního orgánu o žádosti stěžovatele o přijetí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole. Městský soud v Praze žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Podanou kasační stížností napadl stěžovatel rozsudek Městského soudu v Praze z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Předně uvedl, že dne 22. 7. 2011 podal formou e-mailu odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Další odvolání ze dne 8. 8. 2011 zaslal po návratu z dovolené formou e-mailu se zaručeným elektronickým podpisem správním orgánům obou stupňů. Žalovaný potvrdil doručení tohoto podání odvolateli následujícím způsobem: Potvrzení příjmu Vašeho podání ze dne - 8. 8. 2011 22:03:01, kontrola elektronického podpisu: Ověřeno - Kontrola certifikátu elektronického podpisu: OK. Ředitelka mateřské školy přijetí odvolání nepotvrdila, proto je stěžovatel odeslal dne 10. 8. 2011 ještě doporučenou poštou. Odvolání ze dne 8. 8. 2011 však nebylo ve spisu založeno, žalovaný se námitkami uvedenými v tomto odvolání nezabýval. Jeho rozhodnutí je tak podle stěžovatele nepřezkoumatelné. Stěžovatel má dále za to, že výrok rozhodnutí žalovaného je chybný, neboť žalovaný měl rozhodnout o odvolání ze dne 8. 8. 2011. Městský soud v Praze tyto námitky neshledal důvodnými, přičemž argumentoval právě tím, že se odvolání ze dne 8. 8. 2011 ve správním spise nenachází. Podání odvolání datovaného dnem 8. 8. 2011 přitom stěžovatel dokládal podrobným popisem podání odvolání ve své žalobě a podacím lístkem.

Stěžovatel dále namítl, že se Městský soud v Praze vůbec nezabýval jeho argumentací, že ke dni podání žádosti o přijetí do mateřské školy zastával Nejvyšší správní soud názor, že povinnost k očkování nelze stanovit vyhláškou. Povinnost k pravidelnému očkování navíc může být uložena pouze tehdy, není-li to v rozporu s Úmluvou o biomedicíně. Je zcela správné, že Úmluva i v demokratickém státě připouští výjimky. Výjimku ale musí odůvodnit ten, kdo ji navrhuje. Stěžovatel zdůraznil, že pravidelná očkování stanovená zákonem mohou být pouze taková, která nejsou v rozporu s Úmluvou, musí se jednat skutečně o nezbytná očkování. Poukázal rovněž na to, že většina lékařů se nedává v průběhu života přeočkovávat, nepovažují to u mnoha infekcí za nezbytné. Stěžovatel dále poukázal na to, že se Městský soud v Praze nevypořádal s argumentací obsaženou ve vyjádření k žalobě.

Co se týče samotného splnění podmínky povinného očkování, stěžovatel měl po narození kontraindikace k očkování, nemohl být tudíž očkovan. Praktická lékařka pro děti a dorost následně odmítla matku stěžovatele informovat o vhodných očkováních, tvrdila, že neexistuje žádné očkování, které by bylo pro dítě nezbytné. Městský soud v Praze při přezkumu správního rozhodnutí vycházel ze zfalšovaného dokumentu. Ve vyjádření praktické lékařky ze dne 11. 3. 2011 je totiž místo původní věty „žádné pravidelné očkování stanovené zákonem dítěti nechybí“ uvedeno "na žádost rodičů není očkováno". Ve skutečnosti lékařka takový dokument rodičům stěžovatele nikdy nepotvrdila. Důkazem je např. i fotodokumentace vyjádření lékařky před tím, než na něj dala razítko. Lékařka zde uvedla, že dítě může být přijato do mateřské školy, dále že mu žádné pravidelné očkování stanovené zákonem nechybí, může se účastnit školy v přírodě, plavání. Pokud by dospěla k názoru, že je nezbytné, aby si stěžovatel určité očkování před vstupem do mateřské školy doplnil, musela by uvést jaké a stanovit termín, do kdy k němu poskytne informace. Nepotvrdila by, že stěžovatel může být přijat a účastnit se všech akcí mateřské školy. Rodiče stěžovatele přitom o zfalšování dokumentu nevěděli, při pořizování kopie u žalovaného byl dokument beze změny. Nikdy nežádali, aby stěžovatel nebyl očkovan.

pokračování

Stěžovatel má za to, že se Městský soud v Praze nevypořádal se shromážděnými důkazy. Je totiž prokázáno, že se rodiče stěžovatele v případě jeho očkování nedopustili ničeho nezákonného. Stěžovateli rovněž není známo, že by praktické lékařce pro děti a dorost bylo dokázáno, že se v případě jeho očkování dopustila něčeho nezákonného či že by pochybila při vyplňování dokumentu. Stěžovatel tak nebyl do mateřské školy přijat v důsledku pochybení správního orgánu. Pokud správní orgán jako podmínku pro přijetí do mateřské školy vyžaduje určité očkování, musí sdělit jaké. Správní orgán však neprokázal, že lékařka měla určité očkování stěžovateli doporučit jako nezbytné. Matka stěžovatele dala opakovaně najevo svou vůli dítě z veřejných prostředků očkovat, lékařku několikrát vyzvala k poskytnutí informací nejen o nezbytném, ale i vhodném očkování pro dítě. Městský soud v Praze se nezabýval čestným prohlášením matky stěžovatele o tom, že rodiče žádné jeho očkování nikdy neodmítli. Stěžovatel trvá na tom, že toto čestné prohlášení je důkazem, jímž se správní orgán i soud musí zabývat. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ustanovení § 50 zákona o ochraně veřejného zdraví, ve znění účinném do 31. 3. 2012, vyžadovalo splnění povinnosti podrobit se stanoveným pravidelným očkováním před nástupem dítěte do předškolního zařízení (v případě, že dítě, resp. jeho zákonný zástupce nedoložil, že je dítě proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti především zpochybnil závěr Městského soudu v Praze, že bylo prokázáno, že se žádnému z povinných očkování nepodrobil a nesplnil tak podmínku stanovenou v § 50 zákona o ochraně veřejného zdraví pro přijetí do mateřské školy. Stěžovatel přitom argumentoval tím, že vyjádření praktické lékařky pro děti a dorost ze dne 11. 3. 2011 ohledně splnění jeho očkovací povinnosti bylo (po skončení správního řízení) zfalšováno. Lékařka totiž v tomto dokumentu potvrdila, že mu pravidelné očkování stanovené zákonem nechybí.

Nejvyšší správní soud zjistil, že ve správním spisu je obsaženo vyjádření praktické lékařky pro děti a dorost ze dne 11. 3. 2011, v němž se uvádí, že doklad o očkování bude připojen dodatečně, dítě nemá v dokumentaci žádné očkování. Následuje věta psaná evidentně jiným rukopisem: „TJ. Pravidelné očkování stanovené zákonem dítěti nechybí“. Žalovaný pak v průběhu správního řízení dne 1. 9. 2011 dotazem u praktické lékařky pro děti a dorost zjistil, že se stěžovatel podle zdravotnické dokumentace ani k tomuto dni nepodrobil stanoveným pravidelným očkováním v souladu se zákonem o ochraně veřejného zdraví.

V projednávané věci je zřejmé, že vyjádření lékařky ze dne 11. 3. 2011 obsahuje vzájemně rozporné údaje – na jedné straně se zde uvádí, že dítě nemá v dokumentaci žádné očkování, na druhé straně, že mu žádné očkování stanovené zákonem nechybí. Nejvyšší správní soud má však současně za to, že zde není relevantní, zda praktická lékařka pro děti a dorost uvedla ve svém vyjádření chybný údaj či zda byl dokument následně pozměněn jinou osobou. Podstatné je totiž to, že žalovaný (na základě sdělení lékařky, že doklad o

očkovaní bude připojen dodatečně) dne 1. 9. 2011 ověřil, že se stěžovatel k tomuto dni skutečně stanoveným očkovaním nepodrobil. Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel ostatně nikdy ani netvrdil, že byl ve stanovených případech očkovan. Poukazoval pouze na to, že lékařka konstatovala, že mu žádné očkování nechybí a žádné z povinných očkování nedoporučila. Stěžovatel dále ani netvrdil, že je proti nákazám imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Nejvyšší správní soud tedy přisvědčil závěru Městského soudu v Praze, že skutkový stav, na základě něhož správní orgán rozhodl o nepřijetí stěžovatele do mateřské školy, byl náležitě prokázán.

Nejvyšší správní soud dále uvádí, že § 50 zákona o ochraně veřejného zdraví vymezuje splnění očkovací povinnosti jako objektivní podmínku pro přijetí dítěte do jeslí nebo předškolního zařízení. Pro rozhodnutí o přijetí dítěte je tak významné pouze to, zda byla podmínka povinného očkování splněna či nikoli a zda tedy bylo učiněno toto opatření nezbytné k ochraně veřejného zdraví směřované v tomto případě k prevenci šíření infekčních onemocnění u dětí v předškolních zařízeních. Není již podstatné, zda podmínka nebyla splněna v důsledku toho, že by zákonní zástupci stěžovatele porušili povinnost stanovenou v § 46 odst. 1 a 4 zákona o ochraně veřejného zdraví, tedy povinnost nechat stěžovatele očkovat v prováděcím právním předpisu upravených případech a termínech. Námitka stěžovatele, že jeho zákonní zástupci neodmítli jeho povinné očkování a naopak projevíli vůli nechat jej očkovat, je proto nepřipadná.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou stěžovatele, že povinnost podrobit se očkování nelze stanovit vyhláškou, resp. že vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem (jíž byla nahrazena vyhláška č. 439/2000 Sb.), neobstojí pohledu ústavního principu, podle něhož lze povinnosti ukládat toliko na základě zákona a v jeho mezích. Touto problematikou se již v rámci přezkumu správního rozhodnutí o nepřijetí dítěte do mateřské školy podrobně zabýval rozšířený senát v usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 8 As 6/2011 – 120, přičemž uzavřel, že rámcová úprava povinnosti fyzických osob podrobit se očkování stanovená v § 46 zákona o ochraně veřejného zdraví, a její upřesnění ve vyhlášce č. 537/2006 Sb. odpovídají ústavně právním požadavkům, podle nichž povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích (čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) a meze základních práv a svobod mohou být upraveny pouze zákonem (čl. 4 odst. 2 Listiny). Rozšířený senát opřel svůj závěr o skutečnost, že zákon o ochraně veřejného zdraví stanoví vybraným skupinám fyzických osob sice rámcově, ale dostatečně jasně a určitě samotnou povinnost nechat se očkovat, a to v rámci pravidelného nebo zvláštního očkování, a s tím související povinnost podstoupit před tím vyšetření stavu imunity. Vyhláška pak zejména upřesňuje, u jakých infekčních nemocí a v jakých termínech povinnost podrobit se pravidelnému nebo zvláštnímu očkování nastává, a stanoví další podrobnosti.

Opíral-li stěžovatel svou argumentaci o znění čl. 26 odst. 1 Úmluvy o biomedicíně, rozšířený senát ve zmiňovaném usnesení neshledal, že by Úmluva o biomedicíně bránila tomu, aby podrobnosti týkající se očkovací povinnosti byly upraveny prováděcím právním předpisem, stane-li se tak na základě zákona a v jeho mezích. Článek 26 odst. 1 Úmluvy o biomedicíně stanoví přípustná omezení práv vyplývajících z této úmluvy je analogický druhým odstavcům čl. 8 až čl. 11 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.), které upravují podmínky možného omezení práv a svobod

pokračování

zaručených v prvních odstavcích těchto ustanovení. Jednou z těchto podmínek je, aby omezení byla „stanovena zákonem“, případně „v souladu se zákonem“. Jedná se ovšem o český překlad originálu anglického termínu „*prescribed by law*“, resp. francouzského „*prévues par la loi*“, které nemají podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva tak úzký význam, že by se muselo vždy jednat výhradně o zákon jakožto právní akt parlamentu. Postačí, pokud jsou tato omezení příslušných základních práv stanovena „*právem*“ v materiálním smyslu (včetně např. ustálené judikatury), které má určitou kvalitu. Musí se jednat o právní pravidlo přístupné a přitom dostatečně jasné a předvídatelné, aby poskytovalo ochranu před svévolnými zásahy do zaručeného práva (blíže viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 6/2011 - 120, body 22 a 23).

Nejvyšší správní soud pak nepřisvědčil ani námitce stěžovatele, že se Městský soud v Praze nevypořádal s otázkou ústavnosti vyhlášky č. 537/2006 Sb. Městský soud v Praze opřel své odůvodnění o čl. 26 bod 1 Úmluvy, který připouští omezení výkonu práv upravených v čl. 5 a čl. 6. Uvedl, že v daném případě zákon určuje primární povinnost podrobit se stanovenému druhu pravidelného očkování a příslušný prováděcí předpis pak upravuje další podrobnosti, mj. i druhy pravidelného očkování a podmínky jeho provedení. Městský soud v Praze přitom odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne ze dne 28. 2. 2006, č. j. 5 As 17/2006 - 66. Tento rozsudek byl sice zrušen nálezem Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2011, sp. zn. III. ÚS 449/06, nicméně nosný důvod pro zrušení předmětného rozsudku byl jiný, byl jím závěr o možnosti porušení ústavního práva stěžovatele na projevení svého náboženství nebo víry. Odůvodnění Městského soudu v Praze k ústavnosti vyhlášky č. 537/2006 Sb. bylo dostatečné a souladné se závěry rozšířeného senátu. Městský soud v Praze se řádně vypořádal i s ostatními žalobními námitkami, jeho rozsudek nelze považovat za nepřezkoumatelný.

Co se týče argumentace stěžovatele, že v souladu s Úmluvou o biomedicině lze stanovit povinnost pouze k těm očkováním, která jsou skutečně nezbytná, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že pro ospravedlnění zásahu do práv jedince chráněných Úmluvou podle jejího čl. 26 odst. 1 je rozhodující posouzení, zda existuje potřeba ochrany veřejného zdraví. Je tedy třeba podrobit tvrzený zásah testu proporcionality, jak je uplatňován Evropským soudem pro lidská práva (obdobné požadavky vyslovil také Ústavní soud v nálezu sp. zn. III. ÚS 449/06). Tento test se skládá ze tří kroků: omezení práva (1) musí být stanoveno „zákonem“, (2) musí sledovat legitimní cíl a (3) musí být přiměřené sledovanému cíli, resp. nezbytné k jeho dosažení. Ke splnění první podmínky se Nejvyšší správní soud vyjádřil již výše a podrobně také v usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 6/2011 - 120. Legitimním cílem, který právní úprava povinného očkování ve stanovených případech sleduje, je ochrana veřejného zdraví. Legimititu tohoto cíle potvrdil i Ústavní soud v nálezu sp. zn. III. ÚS 449/06, v němž uvedl, že povinné očkování je „*evidentně [...] opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu veřejné bezpečnosti, zdraví a práv a svobod druhých*“. Ústavní soud odkázal na omezenou možnost soudního přezkumu stanovení povinného očkování ve vztahu k určitému onemocnění: „*Rozhodnutí zákonodárce o tom, že určitý druh očkování bude povinný, je rozhodnutím, které realizuje možnost stanovenou explicitně v čl. 26 Úmluvy. Jde o rozhodnutí, které je v prvé řadě otázkou politickou a expertní, a proto je tu i velmi omezená možnost ingerence Ústavního soudu. Takové rozhodnutí zákonodárce požívá ve vztahu k citované Úmluvě poměrně velký prostor pro politické uvážení, v jehož rámci nelze rozhodnutí zákonodárce (resp. prováděcího předpisu exekutivy) o stanovení*

povinnosti podrobit se určitému druhu očkování přezkoumávat (margin of appreciation).“ Obdobně ani rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nemůže nahradit závěr zákonodárce nebo exekutivy o tom, že určité infekční nemoci vyžadují povinné očkování. Účinnou ochranu základních práv, která jsou v konfliktu s veřejným zájmem na ochraně zdraví, lze podle Ústavního soudu zajistit v případě očkování podstatně šetrněji – spíše než zpochybněním ústavnosti určitého druhu očkování jako takového, pečlivým zvážením okolností individuálního případu. Ostatně ani stěžovatel nenamítal, že by ochrana veřejného zdraví nepředstavovala legitimní cíl. Zpochybnil pouze, zda je předmětné očkování potřebné k dosažení tohoto cíle. Jeho námitka tak směřovala k třetímu kroku testu proporcionality - posouzení přiměřenosti/nezbytnosti daných opatření.

Pro posouzení třetího kroku testu proporcionality je nezbytné, aby jednotlivec tvrdil výjimečné okolnosti, které by měly převážet nad ochranou veřejného zdraví (srov. nálezn Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 449/06, podle něhož zde musí existovat „*okolnosti, které zásadním způsobem volají pro zachování autonomie dané osoby*“). Stěžovatel však v kasační stížnosti žádné takové okolnosti neuvedl. Netvrdil zde ani, že by povinné očkování zasáhlo do některého z jeho základních práv. Namítl pouze, že většina lékařů se nedává proti nemocem v průběhu života přeočkovávat, nepovažují to u mnoha infekcí za nezbytné, např. vzhledem k tomu, že se dané nemoci již bud vůbec nevyskytují nebo jen minimálně. Nejvyšší správní soud uzavřel, že stěžovatel neprokázal, že by stanovení povinnosti povinného očkování bylo v jeho případě nepřiměřeným zásahem do jeho základních práv. Správní orgán proto nepochybil, pokud stěžovatele nepřijal do mateřské školy z důvodu chybějícího povinného očkování.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatele, že výrok rozhodnutí žalovaného je chybný, neboť mělo být rozhodnuto o odvolání ze dne 8. 8. 2011. Jak sám stěžovatel uvedl v kasační stížnosti i v žalobě, odvolání podal dne 22. 7. 2011. I v případě, že by podáním ze dne 8. 8. 2011 uplatnil další odvolací námitky, jednalo by se tak pouze o doplnění odvolání. Co se pak týče námitky stěžovatele, že se žalovaný tímto doplněním odvolání nezabýval a jeho rozhodnutí je tudíž nepřezkoumatelné, Nejvyšší správní soud zjistil, že se zmíněné podání v řádně vedeném správním spise nenachází. Stěžovatel ani následně v průběhu soudního řízení nepředložil kopii tohoto podání, neuvedl žádné konkrétní odvolací námitky, s nimiž se žalovaný opomněl vypořádat a které by zpochybnilly závěr správního orgánu o tom, že nebyly splněny podmínky pro přijetí stěžovatele do mateřské školy. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že namítaná vada správního řízení nemohla mít za následek nezákonnost správního rozhodnutí.

Na základě všech shora uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud již rozhodl ve věci samé, nezabýval se návrhem stěžovatele na vydání předběžného opatření.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo

pokračování

na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný byl ve věci úspěšný, v souvislosti s řízením o kasační stížnosti mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, náklady zastoupení advokátem nepovažuje Nejvyšší správní soud podle své ustálené judikatury u správního orgánu za náklady účelně vynaložené. Z uvedených důvodu nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti ve výši 6.200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 6.800 Kč. Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty ve výši 21 %, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Ustanovenému advokátovi se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 8.228 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. září 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu